

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/59/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4611202641
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4611202641.5

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci navrhovateľa: Obec Tovarníky, so sídlom (Obecného úradu) Obrancov mieru č. 82/5, Tovarníky, IČO: 00 318 726 38, zastúpený JUDr. Petrom Koscelanským, advokátom v Nitre, Fraňa Mojtu 24, proti odporcovi: L. X. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., H. F.. XX/XX, občan SR, zastúpený JUDr. Ľubomírom Kaščákom, advokátom v Banskej Bystrici, Horná 35, o zaplatenie 5.611,97 Eur istiny s príslušenstvom, o odvolaní odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Topoľčany č. k. 6C/108/2011-184 zo dňa 20. decembra 2012, takto jednohlasne

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým (zhora uvedeným) uznesením Okresný súd Topoľčany ako súd prvého stupňa konanie (vo veci) prerušil do právoplatného skončenia veci vedenej na jeho súde (na Okresnom súde Topoľčany) pod sp. zn. 2T/92/2012, čo s poukazom na obsah spisu, zistenia zo spisu 2T/92/2012 a citované ustanovenie § 109 ods. 2 písm. c/ OSP (Občianskeho súdneho poriadku - zákon č. 99/1963Zb. v znení neskorších predpisov) odôvodnil tým, že vo veci zistil, že prerušenie konania je dôvodné, keď vo veci vedenej na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 2T/92/2012 sa rozhoduje o skutočnostiach, ktoré môžu mať význam pre rozhodnutie vo veci samej, o návrhu navrhovateľa, ktorý si tiež v uvedenom konaní uplatnil podľa § 46 ods. 3 Trestného poriadku nárok na náhradu škody voči obvinenému (odporcovi). Vychádzal z toho, kedy bolo začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie voči odporcovi v uvedenom konaní, k čomu došlo na základe uznesenia OR PZ Topoľčany zo dňa 20.4.2012, teda po začatí konania vo veci samej v tomto konaní, a preto konanie prerušil a rozhodol v zmysle intencií rozhodnutia Krajského súdu v Nitre, pretože v adhéznom konaní nebol uplatnený nárok na náhradu škody skôr, ako bolo začaté občianske konanie, ktoré potom nemožno zastaviť.

Uvedené uznesenie napadol včas podaným odvolaním len odporca, domáhajúci sa jeho zrušenia, zastavenia konania vo veci a zaviazania navrhovateľa zaplatiť mu trovy konania vo výške 3.517,76 Eur. Poukázal na rozhodnutie odvolacieho súdu a ním vyslovený právne záväzný názor o tom, že ak poškodený uplatnil v trestnom konaní včas nárok na náhradu škody, takéto uplatnenie nároku je z hľadiska ustanovenia § 82 OSP začatím konania a tvorí prekážku začatého konania, ak žaloba v občianskom súdnom konaní bola podaná až potom, kedy už bol urobený nárok na prisúdenie náhrady škody v trestnom konaní. Súd prvého stupňa síce podľa pokynov odvolacieho súdu riadne zistil skutočnosti rozhodujúce na posúdenie prekážky veci začatej, avšak v rozpore s právnym názorom odvolacieho súdu z nich vyvodil nesprávny záver. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uvádza, že zo zápisnice o výsluchu poškodeného zo dňa 28.2.2011 a to starostu obce Tovarníky D. F. Z. vyplýva, že tento prehlásil, že ako poškodený sa pripája k trestnému konaniu, keď konaním bývalého starostu došlo ku škode vo výške 162.682,-Sk na vyplatených odmenách, dovolenkách a dohodách, keď z listu Obce Tovarníky zo dňa 21.3.2011 vyplýva uplatnenie nároku na náhradu škody v celkovej výške 5.611,97 Eur s príslušenstvom a v tomto liste sú uplatnené jednotlivé položky tak, ako v tomto súdnom konaní. Vzhľadom k podaniu žaloby dňa 18.4.2011, žaloba v občianskom súdnom konaní bola

podaná až potom, kedy už bol urobený návrh na prisúdenie náhrady škody v trestnom konaní a takéto uplatnenie nároku preto tvorí prekážku začatého konania.

V doplnenom odvolaní požadoval odporca náhradu trov konania vo výške 3.695,88 Eur a predložil ich špecifikáciu.

Navrhovateľ vo vyjadrení k podanému odvolaniu žiadal potvrdenie napadnutého uznesenia ako vecne správneho. Vyjadril nesúhlas s názorom odvolateľa a poukázal na to, že prekážka litispendencie môže nastať až vtedy, ak bola podaná obžaloba na súd, čo sa stalo dávno potom, keď už na tom istom súde prebiehalo o náhrade škody civilné konanie. Z výkladu ustanovenia § 82 OSP vyplýva, že prekážka litispendencie môže prichádzať do úvahy iba vtedy, ak na súde o tej istej veci prebieha totožné iné konanie. Adhézne konanie a riadne uplatnenie nároku na uplatnenie nároku škody sa začína až vtedy, keď sa celé konanie pred policajným orgánom „sprocesní“, to znamená, že sa za konkrétny skutok vznesie obvinenie, vtedy sa dostáva určitá osoba z hľadiska trestného poriadku do procesného postavenie obvineného so všetkými jeho právami a povinnosťami a ten, komu bola trestným činom spôsobená škoda, skutkom uvedeným v uznesení o vznesení obvinenia, sa dostáva do procesného postavenia poškodeného a až vtedy mu zákon v súlade s § 46 ods. 3 Trestného poriadku priznáva právo, aby si okrem iného proti obvinenému uplatnil nárok na náhradu škody. Preto súd prvého stupňa v napadnutom uznesení správne vyhodnotil právnu situáciu, keď z trestného spisu zistil, že za konkrétny skutok bolo žalovanému vznesené obvinenie dňa 20.4.2012 a jeho žaloba bola podaná skôr už od 14.4.2011. Adhézne konanie je iba fakultatívnym konaním vrámci Trestného poriadku a trestné konanie môže poškodeného odkázať so svojim nárokom na náhradu škody a konanie vo veciach občianskoprávných, čiže mohla by nastať absurdná situácia, že po rokoch by musel podať novú civilnú žalobu na náhradu škody z dôvodu odkázania na takýto úkon trestným súdom v tzv. adhéznom konaní.

V doplnení odvolania po uplynutí odvolacej lehoty odvolateľ poukázal na judikát R III/1967, z ktorého treba vyvodiť záver o riadnom a včasnom uplatnení nároku v adhéznom konaní už dňa 28.2.2011.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) a viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania odporcu a prihliadajúc i na prípadné vady konania pred súdom prvého stupňa majúce za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 1 a 3 OSP) dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné podľa ustanovenia § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdiť.

V danej veci súd prvého stupňa posudzoval otázku existencie prekážok konania z hľadiska prekážky začatého konania (z pokynu odvolacieho súdu) a tiež z dôvodu prebiehajúceho trestného konania voči obžalovanému odporcovi, pričom vzhladol dôvod (len) pre prerušenie konania a nie aj pre zastavenie konania. Za podstatné pre svoje rozhodnutie vzhladol pritom to, kedy bolo voči odporcovi v označenom trestnom konaní vznesené obvinenie a nie to, kedy si navrhovateľ nároky na náhradu škody uplatnil. Zhodne so súdom prvého stupňa, a tiež aj s vyjadrením navrhovateľa k odvolaniu, mal odvolací súd za to, že pre riadne začatie adhézneho konania (vytvárajúceho prekážku začatého konania pre konanie občianskoprávne) je právne významné len uplatnenie nároku na náhradu škody voči konkrétnej (známej) osobe v procesnom postavení obvineného, teda že všeobecné uplatnenie nároku na náhradu škody po začatí trestného stíhania vo veci pred vznesením obvinenia voči konkrétne označenej osobe obvineného nestačí a teda prekážku začatého konania nevytvára. V čase uplatnení škody navrhovateľom (pri výsluchu dňa 28.2.2011 a v liste z 21.3.2011) odporca nebol obvineným (obvinený bol prvýkrát 5.5.2011) a teda voči nemu žiadne konanie pri začatí tohto konania dňa 18.4.2011 neprebíhalo a nemohlo teda ani vytvoriť prekážku začatého konania. Vhodnosť (a správnosť) prerušenia konania pre prebiehajúce trestné konanie v zmysle ust. § 109 ods. 2 písm. c/ OSP považoval odvolací súd za vecne správne, keď toto odvolateľ ani nespochybnil (a bolo naznačené už v uznesení odvolacieho súdu z 10.10.2012). O trovách odvolacieho konania bude rozhodovať súd prvého stupňa pri rozhodovaní vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.